

ԱՆՔԱՆԹԱՐԻ ՄԱՅԿԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՄԻ ԱՆՔԱՆԹԱՐԻ

Նկատի ունենալով որպեսզի Այս Բաժան-
թարի թարման կարգադրելով մասնագործի
արդուում՝ յաւերթացնելու համար հանդու-
ցեալի յիշատակը մի հանրագումար ակտիւ
ֆոնդով, եւ եւ որպէս հանգուցեալի յար-
գործելից մէկը և նախանձախնդիր նրա ա-
նունը յաւերթացնող ակտիւ գաղափարի՝ այ-
սու առաջարկում եւ կարգադրել մասնագի-
տովին՝ ֆոնդի նպատակը որոշելու նկատի
ունենալ նաեւ հետագայում առաջարկելու

Այս Բաժանթարը աւելորդ 20 տարի շտա-
կութեամբ վարելով «Մշակի» խմբագրութիւ-
նը և այդ երկու երկար տարիներէ ընթաց-
քում նա իր ընթերցողներին տուել է բազ-
մաթիւ ու բազմապիսի բերուած յօդուածներ,
որոնցով մակն ու կրթիկն է ներկայ մտա-
ւորականութիւնը

Անուանալով փաստ է, որ հրապարակում
եղած իւրաքանչիւր հասարակական խնդ-
րի լուծմանը և «Մշակի» ներկայացուցող
ձայնով, հանգուցեալի աղբու առաջնորդող-
ներով:

Միշտ և միշտ հասարակութիւնը սպասե-
լիս է եղել «Մշակի» դեկլարացիայի, իմա հան-
գուցեալի վերջին խոսքին...

Այդպիսով լինելով, մենք համոզուած ենք,
որ ապագայում եւ դալքը սերունդի համար
անբաժանելի պիտի մնայ, ուստի եւս և օրի-
նակելի կարող են լինել հանգուցեալի յօ-
դուածները, որոնք ցած ու ցրել են եղած
«Մշակի» վերջին 20 տարեկան համարներում:
Իսկ այդ պարագայում ապագայում խորհրդանշել
է յաղթանակը իւրաքանչիւր անհատին
հանգուցեալի հրապարակախօսական գործու-
նեութեան հետ ծանօթանալու համար: Աւստի
այդ նկատաւումով առաջարկում եմ թարման
կարգադրել յանձնագործի՝ հինգերեք ֆոնդի
մի գումար եւ գործադրել հանգուցեալի
յօդուածները՝ հրատարակութեան համար:
այլապէս ասած՝ հինգերեք մի այլ ֆոնդ եւ
այդ նպատակի համար:

Ըստ ինքեան հասկանալի է, որ յօդուած-
ները պէտք է ամփոփել մի քանի պրակ-
ներում՝ ներթիւրք և ժամանակագրութեան
կարգերով:

Այս նման մի հրատարակութիւն իւրա-
քանչիւր անհատի գրառեցումի համար կարող
է մի գեղեցիկ յուշարձան լինել հանգու-
ցեալի անուանը. այնուհետեւ այդ գրքերի
վաճառումից ստացված արդիւնքը կարելի է
յայտարարել այն պիտանք ֆոնդին, որը ո-
րոշելու է կարգադրել յանձնագործի:

Հանգուցեալի ամփոփում արված խորին
ցաւակցութիւնները և այն համագործակա-
րական համարութիւնը, որ վայելում էր, գե-
ղեցիկ պատկաններն են այն բանի համար,
որ ներկայ պարագայում նման հրատարա-
կութեան ձեւադրութիւնը կը պատկերէ ա-
շտորութեամբ... Ի դէպ ասեմք, որ նման
աղբիւրներով կարելի է ֆոնդի գումարները
անձեցնել:

Այս հարցը դնելով հրապարակի վրա,
յուսով ենք, որ շատագոյն կունենանք:
Աստ. Վարդանան

Թագա գիր

ՊՍԱԿԻ ՓՈՒՄԱՐԷՆ

Ստացանք Այս Բաժանթարի անուան ֆոն-
դի համար 1) Նամանգանից՝ տեղական հայ
հասարակութեան շրջանում՝ հանգանակված
ն. քան. Արքայանի միջոցով՝ 23 ռ.:
2) Ախալցխայից՝ ու Փրկելի եկեղեցու ծխ-
ղարցի հոգաբարձութիւնից՝ 25 ռուբ:

ԲԱՆԱՍԻՐԱՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Բացուել Ձայն» օրաթերթը դեռ այս
գարնանը տեղեկացրեց, որ Բազում վեր-
ջերս տեղի է ունեցել հասարակութեան
«Ազգայն լուծման» ներկայի ու ապագայի մա-
սին մի շարք վիճաբանութիւններով, որին
մասնակցել են պիտանքային երկու ուսու-
նողները, «ձայնակողներն» մասնաբաժան-
ները 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

«Վեճերին մասնակցած «ձայնակողներն»
մասնաբաժանները՝ այդ հանգամանքով կամ
փախստական ընկերակցութիւններ (որոնք
մէկ-մէկ չեն գտնուում ընկերակցականու-
թիւնից ձառել), լայն կամ անսահման ուսու-
նողականութիւնը, այսպէս կոչված հայ ա-
րդիւններին կամ դաշնակցականներին և այն
թուան են եղել և մի երկու մարքեդներով
Մեզ հետաքրքրող այս վերջինների ար-
տայայտած կարծիքներն են՝ ազգային հար-
ցի մասին:

Գիտաւր է, ի հարկէ, այդ մասին ճշգրիտ
գաղափար կազմել հնուց ևս ևս ունենալով
սակ լրացուցիչ ձեռք ու կտոր տեղեկու-
թիւնները, որոնք յաճախ թիւր ու թիւր են

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳՐՈՒՆԵՐ ՈՒՂՎԱՍԻ

«ՄՇԱԿԻ» ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Միւսուհի (Միւսի), 8 նոյեմբ.
Անկեղծորէն ողբում եմ անխնայ հասա-
րակական գործիչ՝ Բանգալիւն Ալեքսանդր
Բանգալիւն վարժապետ մահը: Հիւսուցիչ ու-
ղբում եմ խորին ցաւակցութիւնս որպե-
սած «Մշակին» և հանգուցեալի ընտանիքին:
Մարտ Նաղարեզ

Բաշտ, 10 նոյեմբ.
Ողբում ենք հասարակական գործիչ Բա-
նգալիւն վարժապետ մահը:

Հոգաբարձութիւն

Մերով, 10 նոյեմբ.
Խնդրում ենք յայտարարել ձեր լրագ-
րում, որ լրագրի ընթացմանը խմբագրի
Ալեքսանդր Բանգալիւն վարժապետ մահը
ընկնմեց Մերով հասարակութիւնը մեծ
վշտի մէջ:

Բանգալիւն Հայրապետեան

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
(Ուղղված «Մշակի» խմբագրին)

Կ. Պոլսի, 31 նոյեմ.
Իմ խորին և անկեղծ ցաւակցութիւնները
կը յայտնեմ «Մշակի» կրած մեծ և անփո-
խարկելի կորուստներուն համար:

Տիգրան Գուրաբեկեան

Միւսուհի, 1 նոյեմբ.
Միւսուհի ընկերակցութեան խմբագրի
կողմից յայտնուած եմ անհուն վշտակցու-
թիւն խմբագրութեանը՝ յանձնել «Մշակի»
խմբագրի Ալ. Բանգալիւն մահին: Օրհնիւ
նրա բարեկիցութեամբ, որի օրով յաճախ մեր
դատը արձագանք էր գտնում «Մշակում»:

Ի դիմաց Միւսուհի ընկերակցութեան
Մարգար Տէր-Յակոբեան

Ելմիստին, 26 նոյեմ.
Հասարակութեան ընդհանուր մեծ ախու-
թեան միացումը ենք նաեւ մեր վերջը հայ
հրապարակախօսութեան ամբողջական և
հասարակական շահերին անհնաւոր գործիչ-
ների յաւիտենական լաւամիտ համար:

Վրթանէս և Թադէ աբեղաներ

Օգոստոս, 27 նոյեմ.
Հետագայը գուցէ, որ մեր հայրենի մի
պայծառ ատոյն եւ հանգուցեալ հարցերն եւ
մի անհատ՝ Ալ. Բանգալիւն հիշք մնայ
ըստ էին, երբ նա ներկայ գտնուելով մեր
ազգային գործիչ և վիպական Բաժնի հո-
գեմանքստին՝ արտայայտուած էր իր շնոր-
հաւորութեամբ հանգուցեալ Յակոբ Մերի-
Յակոբեանից:

Ստի խորին կակիծով ողբում եմ Բան-
գալիւն Ալեքսանդր անախիւղ մահը: Անցաւ
նա եւ յաւիտենականութեան գրիկը, բայց
արդեօք կը լինի մէկը, որ փոխարինէր
նրան:

Հանգուցեալ ուղեւոր, ով անկեղծ բարե-
կամ հայ գիւրացու և երկրպագործ:

Յովհ. Բանանեան

Պետերբուրգ, 30 նոյեմ.
Ընկաւ մեծ մշակը: Զը կայ այլեւ Ալ.
Բանգալիւն, չը կայ հայ գիւրացու մեծ
մշակ ընկերը... Նա էլ գնաց Գրիգոր Ար-
ծուած մօտ Գրիգորեան անբաժան ընկեր-
ը: Վերջին անգամ տեսայ երան, տեսաւ-
բերի սկիզբներին առաւօտեան ժամը 5-ին,
Միւսուհի, ուր երանի աղբիւրները
միջոց են ծախել:

Նրա բարեկամները անկեղծ կը յիշէին իր-
անկեղծութիւնը և գիւրացու մէկ:

Հայ ազգային ստեղծութիւնը մէկն էլ ըն-
կաւ: Համբար նրա անխնայ ու շիւրիմ:

Պարոյր Տէրունեան

Ընկաւ մեծ մշակը: Զը կայ այլեւ Ալ.
Բանգալիւն, չը կայ հայ գիւրացու մեծ
մշակ ընկերը... Նա էլ գնաց Գրիգոր Ար-
ծուած մօտ Գրիգորեան անբաժան ընկեր-
ը: Վերջին անգամ տեսայ երան, տեսաւ-
բերի սկիզբներին առաւօտեան ժամը 5-ին,
Միւսուհի, ուր երանի աղբիւրները
միջոց են ծախել:

Նրա բարեկամները անկեղծ կը յիշէին իր-
անկեղծութիւնը և գիւրացու մէկ:

Հայ ազգային ստեղծութիւնը մէկն էլ ըն-
կաւ: Համբար նրա անխնայ ու շիւրիմ:

Պարոյր Տէրունեան

Ընկաւ մեծ մշակը: Զը կայ այլեւ Ալ.
Բանգալիւն, չը կայ հայ գիւրացու մեծ
մշակ ընկերը... Նա էլ գնաց Գրիգոր Ար-
ծուած մօտ Գրիգորեան անբաժան ընկեր-
ը: Վերջին անգամ տեսայ երան, տեսաւ-
բերի սկիզբներին առաւօտեան ժամը 5-ին,
Միւսուհի, ուր երանի աղբիւրները
միջոց են ծախել:

Նրա բարեկամները անկեղծ կը յիշէին իր-
անկեղծութիւնը և գիւրացու մէկ:

Հայ ազգային ստեղծութիւնը մէկն էլ ըն-
կաւ: Համբար նրա անխնայ ու շիւրիմ:

Պարոյր Տէրունեան

Ընկաւ մեծ մշակը: Զը կայ այլեւ Ալ.
Բանգալիւն, չը կայ հայ գիւրացու մեծ
մշակ ընկերը... Նա էլ գնաց Գրիգոր Ար-
ծուած մօտ Գրիգորեան անբաժան ընկեր-
ը: Վերջին անգամ տեսայ երան, տեսաւ-
բերի սկիզբներին առաւօտեան ժամը 5-ին,
Միւսուհի, ուր երանի աղբիւրները
միջոց են ծախել:

Նրա բարեկամները անկեղծ կը յիշէին իր-
անկեղծութիւնը և գիւրացու մէկ:

Հայ ազգային ստեղծութիւնը մէկն էլ ըն-
կաւ: Համբար նրա անխնայ ու շիւրիմ:

Պարոյր Տէրունեան

Ընկաւ մեծ մշակը: Զը կայ այլեւ Ալ.
Բանգալիւն, չը կայ հայ գիւրացու մեծ
մշակ ընկերը... Նա էլ գնաց Գրիգոր Ար-
ծուած մօտ Գրիգորեան անբաժան ընկեր-
ը: Վերջին անգամ տեսայ երան, տեսաւ-
բերի սկիզբներին առաւօտեան ժամը 5-ին,
Միւսուհի, ուր երանի աղբիւրները
միջոց են ծախել:

Նրա բարեկամները անկեղծ կը յիշէին իր-
անկեղծութիւնը և գիւրացու մէկ:

